СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 115. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 13-го червня 1946. No. 115. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, June 13, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ НА МИР У МОРЕПЛАВСТВІ

Урядовці з Адміністрації Воєнного Перевозу в імени федерального уряду готові вийти з таким посередництвом між морськими юніями і власниками кораблів, що принесе мир між обома сторонами і відверне загальний страйк в американськім мореплавстві. У міжчасі боротьба між противними сторонами йде дальше і наче в передодень страйку Комітет Морських Юній помістив у великих щоденниках оголошення зі своїм насвітленням причин до страйку. Згадано між ін. таке, що моряки все виставлені на різні небеспеки на морю і тому вони мусять працювати повних 7 днів на тиждень. Як раду на це подають таке, щоб власники кораблів набирали численнішу залогу, коли корабель має виїздити, а тоді можна буде скоротити час праці на морю. У летючках, розкиданих у прибережних містах Комітетом Морських Юній говориться, що вчасі війни 6,000 моряків згинули в обороні краю, а власники кораблів в тому часі дістали з американського скарбу 21 біліонів долярів за перевіз краму й воєнних матеріялів.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАЛОЖИВ ВЕТО ПРОТИ ЗАКОНОПРОЄКТУ КЕЙЗА.

Довго обговорюваний і незвичайно спірний законопроект Кейза про обмеження права до страйків, який перейшов обі палати конґресу і ждав лише на підпис президента, дістав смертельний удар з двох боків. Насамперед президент заложив свій спротив („вето") проти законопроєкту, а потім палата репрезентантів не допустила, щоб цей законопроект („бил") міг стати законом без підпису президента. Коли бил поновно появився в палаті репрезентантів після заложення вета, за його поновне приняття голосувало 255 конґресменів, а треба було 260 голосів, щоб бил дістав дві третині більшости і став законом проти вета президента. Президент Труман, закладаючи вето, подав на це причини. Він між ін. заявив, що бил не осягнув би своєї цілі і не спинив би страйків, навпаки, ще викликав би обурення і страйки булиб ще чисельніші. Поведінка президента стрінулася з гострою критикою збоку великої кількости конґресменів і визначних людей з громадянства, а зате посипалися признання від робітничих провідників і значної кількости конґресменів, які були противні законопроєктови. Одначе президент зажадав від конгресу, щоб він ухвалив тимчасовий закон про обмеження страйків, якого він уже домагався, а який перепав в конгресі.

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР ЗАКИДАЄ АНТИСЕМІТИЗМ ВИГНАНЦЯМ.

На вічу жидів з Польщі, відбутім у Ню Йорку в Медисон Сквер Гарден у вівторок 11. червня, промовляв між ін. теж амбасадор большевицької Польщі д-р Оскар Лянге. Тому, що різні промовці закидали, що в Польщі поширюється антисемітизм, Лянге пояснив цю пряву як наслідок протижидівської пропаґанди, поширюваної з заграниці польськими вигнанцями. Предсідником віча був рабін д-р Стефан ВайсВін заявив, що жиди можуть остатися в Польщі лише тоді, коли там не будуть їх переслідувати, інакше вони виберуться до Палестини. Лянге сказав ще, що боротьба проти антисемітизму мусить іти впарі з боротьбою проти фашизму.

АМЕРИКА ПРЕДЛОЖИТЬ О.О.Д. СВОЇ ПЛЯНИ ПРО АТОМОВУ БОМБУ.

Секретар стейту Бирнс виявив, що Злучені Держави вже готові з своїми плянами про орудування атомовою бомбою і іменем нашого уряду має ці пляни предложити Організації Обєднаних Держав Бернард М. Барух в найближчу пятницю. Секретар війни Патерсон предложив спеціяльний сенатський Комісії законопроект в справі орудування атомовою бомбою в Америці. Він надіється швидкого ухвалення законопроєкту.

ДОМАГАЮТЬСЯ СЛІДСТВА НАД ПОСВАРЕНИМИ СУДДЯМИ.

У Вашингтонських політичних колах викликано велике потрясення оприлюднення незгоди між членами Найвищого Суду, а це судді Джексона й Блека. Напад Джексона осуджують як негідну поведінку члена Найвищого Суду. У колах конгресових появилися домагання переведення строгого слідства над поведінкою суддів, бо така незгода захитує повагою Найвищого суду.

Секретар Бирнс, перед виїздом на конференцію до Парижа, прохає молитви

Секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс, приготовляючися до виїзду на конференцію Чотирьох Потуг до Парижа, остеріг американське громадянство перед надто великими надіями на успіх його місії. Він не закривав факту, що заступники закордонних міністрів, які радили в Парижі після невдачної конференції самих міністрів від 16. травня, не зробили ніякого поступу в нарадах і тому він потребує молитви американського народу для помочи в наступних нарадах, які починаються в суботу, 15. червня. Бирнс сказав представникам преси, що він буде ставити самостійні внески в імени Америки на конференції, а не в імени якогось анґльо-американського бльоку.

КАБІНЕТОВА КОМІСІЯ ДЛЯ СТУДІЙ НАД ПАЛЕСТИНОЮ.

Президент Труман створив окрему комісію з кабінетових секретарів, яка має перестудіювати палестинську справу. До комісії ввійшли секретарі Бирнс, Патерсон і Снайдер. Вони мають вирішити питання, чи Америка має силою підтримати плян допущення 100,000 жидів до Палестини, як це доручила спільна анґльо-американська комісія для Палестини. Бирнс змісця іменував свого заступника в особі Генрія Ф. Ґрейді із Сан Франсиско.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОСОЛ ДО ВАТИКАНУ МАЄ ЛИШЕ ТИМЧАСОВЕ СТАНОВИШЕ.

Внаслідок інтервенції комітету з Федеральної Ради Христових Церков в Америці у президента Трумана з домаганням, щоб він відкликав Мирона Тейлора, як надзвичайного посла до Ватикану, оприлюднив Білий Дім вияснення в цій справі. Там сказано, що президент Френклин Д. Рузвелт вислав Мирона С. Тейлора як особистого свого представника до Ватикану 23. грудня 1939 зогляду на воєнне положення. Він мав співпрацювати з папою для швидкого покінчення війни. Його місія тепер продовжується доки не буде заключений мир, а після того він буде відкликаний.

Протестантські кола, які домагаються відкликання Тейлора з Ватикану, оприлюднюють вістку, що до Америки приїде з Німеччини звісний противник націзму пастор Мартин Німелер для вияснення становища німецьких протестантів до війни.

Причини і наслідки совесько-югославського договору

Підписаний перед кількома днями советсько-югославський договір, на підставі якого Москва зобовязується причинитися до розбудови югославської воєнної індустрії та забезпечити югославську армію зброєю й воєнним виряддом, зробив велике враження в дипльоматичних колах західних союзників та викликав широкі коментарі, як у советській, так і американсько-англійській пресі. В англійсько-американських дипльоматичних колах підкреслюється, що після порозуміння з Польщею, це вже другий того рода советський договір з центрально-европейською державою за час конференції міністрів закордонних справ у Парижі. З коментарів на цю тему в московській пресі виходилоб, що советсько-югославський договір являється советською реакцією на поширення військових баз Злучених Держав. Ціла советська преса подає інформацію советської пресової аґенції ТАСС про те, що 4,500 американських вояків зимуватимуть на Алясці та на Алевтських островах, а великі ескадрилі „Б-29" робитимуть часті „метеорольоґічні лети понад Арктиком". Московська преса розписується дальше про американсько-канадійське військове порозуміння та про велику кількість американських авіяційних баз, головно в Південній Америці та на Атлянтійських островах. Говориться теж про „панівне положення британської фльоти на Середземному морі та на інших водах", рівноваґою якого мав би бути власне советський договір з Югославією. В дипльоматичних колах добачується в цьому договорі теж бажання Москви скріпити своє становище на найближчій конференції міністрів у Парижі, в що, знова, коментарі анґльо-намериканської преси сумніваються. А вже насамперед суніваються в тому, щоби ці договори могли принести будь-яку користь самим країнам, іменно Польщі і Югославії.

ПОГРОЗА, ЧИ ОСТОРОГА?

Американська преса все ще друкує кореспонденції своїх окремих дописувачів, які відбувають поїздку по Україні та Білорусі. В кореспонденціях сильно пробивається тенденція, значення якої не важко зрозуміти. В кореспонденції з відвідин в діточому гуртожитку в Мінську говориться про високий патріотизм советських дітей та про велике бажання збільшити оборонну силу країни, а в останній кореспонденції з Києва пишеться про те, як то навіть воєнні інваліди, зі сліпцями включно, влучені у відповідну працю для виконання пятирічки. В одній їдальні, де було приявних 600 інвалідів-сліпців, один з них звернувся через перекладача до американського кореспондента з такою заявою: „Червона Армія не забула хто вона і якщоб тверді дні мали знова прийти, то в обороні нашої країни і ми візьмемо участь, як і раніше".

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ ФРАНЦУЗЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Нововибраний французький парлямент відбув своє перше засідання в Парижі 11. червня. Президент Фелікс Ґуен зголосив димісію цілого уряду.

ЧИ НЕ ВЕЗУТЬ ЧАСОМ ТІЛА МУСОЛІНІЯ ДО РИМУ?—Як рознеслась чутка, що хтось викрав з цминтаря тіло бувшого італійського диктатора Мусолінія, то поліція з війська кинулись шукати за тими, що викрали. Ще й тому, що казали, що тіло везуть до Риму, де нібито решткі фашистів готуються до державного перевороту. Аа образку бачимо, як американські вояки перешукують автобус, що іде до Риму, чи нема там захованого тіла Мусолінія.

МОСКВА НЕВДОВОЛЕНА ПОЛІТИКОЮ СОЮЗНИКІВ ЩОДО РУМУНІЇ

Московське радіо обвинувачує уряди Злучених Держав і Великої Британії за те, що вони, мовляв, позитивно допомагають „румунській реакції", яка „саботує постанови Москви та змагає до закордонної інтервенції в Румунії." Московське радіо твердить, що відомі протести американського і британського урядів в справі виборів в Румунії є доказом, що власне румунська реакція має попертя збоку західних союзників. Те саме радіо дальше подає інформацію аґенції ТАСС з Букарешту, що між заарештованими членами відкритої терористичної організації в Румунії є теж двох службовців, один з американської, а другий британської місії в Букарешті. Американська преса зі свого боку додає, що Москва вишукує собі всяких причин для ведення пропаганди проти західних союзників.

ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО РЕЖИМУ В РУМУНІЇ.

У місцевості Крайова, 120 миль від Букарешту, убито одного советського майора підчас зудару між прихильниками і ворогами теперішнього режиму. Заарештовано 12 осіб.

НЕМА СПОКОЮ В ІТАЛІЇ.

Італію проголошено республикою, але італійський королівський прапор майорить ще над квиринальським палацом, повідомляють американські кореспонденти з Риму. В цілій Італії відбуваються дальше демонстрації республиканців і монархістів, а в деяких містах дійшло до кривавих зударів між монархістами та републиканцями і комуністами. Підчас такого зудару в Неаполю вбито 12 осіб. Італійський уряд відбуває постійні наради, а внутрішне положення в цілій Італії дуже серіозне.

ВІЙНА В КИТАЮ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Після того, як комуністичні війська в Манджурії нарушили 15-денне перемиря, головнокомандуючий китайським національним військами, маршал Чіянґ Кай Шек, дав наказ теж своїм військам продовжувати воєнні дії.

ЦІЛЬ ПРОЦЕСУ МІХАЙЛОВИЧА.

Судовий процес ген. Міхайловича в Білгороді, обвинуваченого большевицьким урядом маршала Тіта за зраду країни та за співпрацю з німцями, обернувся радше в процес за співпрацю зі західними союзниками. При цьому московська пропаганда широко використовує цю нагоду для ведення своєї роботи проти Англії й Америки.

ДОВКОЛА ЗАГАДКОВОЇ ВТЕЧІ МУФТІ.

Американська преса все ще віддає багато місця загадковій втечі з Франції єрусалимського муфті, відомого зі своєї гітлерівської політики щодо жидів. Ціла обстановка втечі ще не вияснена, але офіційні сіоністичні кола обвинувачують англійських і американських анти-сіоністів у змові з метою „викликати серіозні пертурбації в Палестині" та „вчинити масакру жидів в арабських країнах". А муфті, тимчасом, вислав французькому урядові листа з подякою за гостину.

ЩЕ ОДНА СОВЄТСЬКА ОПОЗИЦІЯ.

В Економічній та Соціяльній Раді О.О.Д. американський і британський представники запропонували, щоби О.О.Д. перебрала нагляд над деякими позичками давної Ліги Націй. Советський, а за ним чеський представники висловились проти цеї пропозиції.

ЧОМУ НЕ БУЛО ПОЛЬЩІ НА ПАРАДІ?

Свою відмову взяти участь в святі перемоги, яке відбулося перед кількома днями в Лондоні, варшавський уряд пояснює як протест проти того, що Англія не хоче признати нових західних кордонів Польщі та проти вможливлення ген. Бур-Комаровському поїздки до Злучених Держав.

КІНЕЦЬ НЕПОРОЗУМІНЬ У ПЕРСІЇ?

З Тегерану повідомляють, що провінція Азербайджану, автономічні намагання якої, піддержані Советським Союзом, були недавно центром міжнародної політики, має вернутися під юрисдикцію центрального перського уряду. Підчас відвідин перського премієра і інших членів центрального уряду в столиці провінції, Табріс, їм віддали почесть недавні „партизанські загони".

МАСАРИК В ЛОНДОНІ.

До лондону прилетів чеський міністер закордонних справ, Ян Масарик. В офіційному повідомленні говориться, що його приїзд до Англії має тільки „приватний характер".

БЕЗ ПОДАННЯ ПРИЧИН.

Югославський уряд припинив, без подання причин, висилку закордон усіх фотографічних і фільмових звідомлень зі судового процесу ген. Міхайловича.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОСТІЙНО ПРАЦЮВАТИ І ЖЕРТВУВАТИ!

Одну річ треба мати завжди на увазі: Ми, американські українці, коли іде про наше тісне життя, що звязане з українським походженням під релігійним чи культурним оглядом, є здані тут виключно на наші власні сили. Ми самі мусимо його будувати і вдержувати нашими власними засобами, як матеріяльними так і моральними. І так є теж з допомогою, яку хочемо звідси давати тим українським силам в Европі, що дбають за справжню українську культуру, як і за здійснення державницьких ідеалів українського народу.

Ми мусимо завжди памятати, що навіть найліпші наші організації чи вибрані нами люди багато не вдіють, коли не дамо їм разом з прекрасними, резолюціями та ідеями ще теж і відповідних засобів це виконати. Берім от хочби справу оборони і охорони українських скитальців в Европі, чи справу оборони української справи взагалі. Оті два завдання вже такі великі, що вони самі потребують величезних грошевих видатків, щоби можна було їх виконати, або хоч допильнувати, щоби цьому чи другому лиху зарадити.

У нас є звичайна фраза, коли критикується якусь народню роботу. Звичайно кажеться: Ніщо не робиться! Зате дуже мало є таких, що дійсно [illegible] вилисяб, чи такими засобами, які ми маємо до розпорядимости, взагалі можливо щось більше зробити. Назагал ні тут в Америці, ні там в Европі, не мається правдивого образу, як у нас ведеться народня робота. Бо коли іде про політичну акцію, то у нас „політика" це тільки додаток, а ніколи щось самостійне, оперте на якомусь буджеті й на якихсь постійних силах, що сповнялиб певні функції. Такого не було й нема. У нас тільки вибирається певні одиниці, що мають „вести справу", чи там самі виконувати все, що є з цею справою звязане, від найменших подробиць до найвищих речей. На якийсь більший розгін ніяк не можна собі дозволити, бо нема на це фондів. Тому і не диво, що кульгаємо, бо політика в правдивім розумінню то не тільки труда, але й коштовна справа. Вона теж і дуже невдячна, бо можна дійсно щиро й солідно працювати, а проте не виказувати добрих результатів, особливо тоді, коли їх хочемо зараз бачити. Можна нераз не дістати відповіди і на найкращий меморіял чи найсправедливіший протест, хоч вони коштували багато труду. Можна заарнжувати навіть і добрий конгрес чи добру маніфестацію, а проте не діждатись навіть згадки в пресі. А проте це все треба робити. І мусять бути такі, що всі ці речі розуміють і постійно й послідовно допомагають, щоби така акція продовжалась у надії, що справедлива справа повинна згодом перемогти. Так треба ці справи розуміти і в такому дусі працювати і жертвувати.

Забеспека Америки через О. О. Д.

Останніми днями заговорили різні чинники про потребу забеспеки Америки зогляду на її становище в міжнародній ситуації. Очевидно, що голос військових знавців у цій справі є найбільше замітний, бо вони відповідають за беспеку держави. Ген. Двайт Д. Айзенгавер, як начальник американського генерального військового штабу, у своїй промові до студентів військового університету в Норвич, у стейті Вермавнт, влучно замітив, що нам треба оперти забеспеку на воєнній силі, як довго війна ще не усунена із міжнародних порахунків. Сенатор Остин із Вермавнт додав до цього, що наша забеспека полягає в Організації Обєднаних Держав, але цю організацію мусить хтось підтримати військовою силою і ця роля припадає Злученим Державам. Остин це той сенатор, що його президент Труман назначив на представника Злучених Держав в О. О. Д. Замітне, що Остин змісця виказав, як він розуміє свою ролю в О. О. Д., бо у своїй промві він заявив, що він не зрезиґнує із становища сенатора так довго, поки теперішній конгрес, отже й сенат, не переведе нового закона про поборову службу. Іншими словами він сказав, що він не хоче заступати слабої Америки в міжнародній організації, лише сильну Америку. Сильну — відповідно до теперішних понять сили в міжнародній політиці, значить сильну під військовим оглядом.

З цього дальше виходилоб, що обі промови, як ґен. Айзенгавера, так і сенатора Остина обраховані на те, щоб спонукати конґрес до швидкого ухвалення нового поборового закона.

Здавна давалися чути голоси критики, що Злучені Держави дуже ослабили своє становище в міжнародній політиці тим, щозашвидко здемобілізували свою армію. Один по другім визначні політики вказували, що це було головною причиною аґресивних потягнень Советів після війни, бо Совєти не признають ні загальної етики, ні моралі, ні якихсь зобовязань, лише бояться сили. А як Америка втратила воєнну силу, то Совєти вважають, що це не лише для них нагода, але навіть і обовязок піти на завоювання світа, бо це написано в їхній програмі. Отже, як би вони не перевели тепер своєї програми, то вони занедбалиб комуно-большевицький обовязок — на підставі їхньої комуністичної релігії.

На завоювання світу вони вже вирушили. Займають одну державу по другій, в найновішім часі приготовили мабуть пляни для завоювання Анґлії й Америки й тому через радіо висилають накази своїм пятим колюмнам по всьому світу вважати Америку за свого ворога число один. Американські кореспонденти з Києва вказують на це, що Советська Україна не може перевести швидкої перебудови з воєнного стану на мирний просто тому, що їй не стає робочої сили. Водночас чуємо вісти, що Совєти збільшають Армію, очевидно коштом робочої сили.

Тому справедливо замітив Остин у своїй промві, що Совєти вміли придумати свою забеспеку так, як вони це розуміють, а це зводиться до цього: З України, як із інших земель советського царства, людей забрано в армію. Цю армію вивезено із Совєтів в сусідні краї, отже до Китаю, до Ірану, до Польщі, до Румунії, до Болгарії, до Угорщини, до Чехії на час виборів, до Австрії і до Німеччини. Занявши ці краї, вони себе забеспечили, а водночас стримали в Раді Беспеки Організації Обєднаних Держав всякі рішення для забеспеки світу. Колиж хто відважиться заговорити про стримання дальшої советської „забеспеки" такого Совєти називають „аґресором".

Нема іншої ради, як дати силу Організації Обєднаних Держав, яка має на цілі стримати аґресорів. Тому, що Совєтська Росія має голос в О. О. Д., вона не може мати ніякого оправдання на випадок, колиб так ця установа рішила приборкати Росію в її безупинним поході на завоювання світа. Отже й тому зовсім зрозуміле, чому американські державні провідники домагаються великої військової підтримки для О. О. Д. Ця підтримка може прийти лише від членів цеї організації, в першу чергу від Злучених Держав Америки, а в дальшу чергу від усіх інших держав.

О. К-ий.

Про жертви аґентів НКВД.

(З Европи до „Свободи").

У листопаді цього року виповниться пять років з того часу, як у Києві убито в страшний нелюдський спосіб славетного професора Дмитра Ревуцького (брата композитора Левка Ревуцького) та його дружину.

Київський щоденник „Нове Українське Слово" в числі 17. 7. 42, опублікував був таке звідомлення слідчих орґанів:

„Убивство професора Ревуцького та його дружини в листопаді 1941 р. тепер зясовано. Комуністичні бандити напали на подружжя Ревуцьких в їх помешкані й убили їх. Вбивці пограбували всі золоті й цінні речі, що були в помешканні. Злочин зроблено з політичних мотивів, як убивці зізнали. Вбийці: Георгій Левицький, Сергій Пащенко, Федір Ревуцький і Володимир Кудряшов, що всі мешкали в Києві, сьогодні розстріляні".

Ось у такий лягонічний спосіб подано через півроку суворого слідства над злочинцями про ту страшну подію, та про розстріл тих звірів у людській подобі, що з політичних мотивів, а певне з тих саме, що не виїхав до Уфи, або ж і щось більше, мусіли були за наказом знищити професора Ревуцького й дружину.

І хоч незабаром кінчається пятий рік часу, від цього ганебного вбивства, хоч большевики, аж на ввесь світ на все горло криком кричать про звірства фашистів, однак, ані одним словом, ніде не озвуться про покійного професора Ревуцького, хочаб у спосіб „пришивання" цієї жертви рукам фашистів. І тому все це зайвий раз підкреслює, що „на злодію шапка горить" і тому він її мовчки тушить.

Мовчать ці ганебні, мерзенні злочинці й за славетного артиста Донця, якого замордовано лише за те, що він на пропозицію „рідної влади" виїхати в Уфу перед наступом німців їхати відмовив, мотивуючи тим, що лишаючись у Києві, він немає на меті служити німцям, а лиш українському народові. Мовчать кати й за Старицьку-Черняхівську, знищену ними, а також за інші сотні й тисяці жертв їхніх кривавих рук.

Однак історія не промовчить їх злочинів. Вона знає, хто звів зо світу понад сотню письменників. Вона знає хто понищив і художників, артистів, лікарів, агрономів, учителів. Вона памятає, хто й за що вимордував невинних селян „куркулів". І вона, наша історія, не простить їм цього злочину. Отже — про вбивство професора Ревуцького, про яке читачі Нового Світу не лише цікаві дізнати, але й з усією рішучістю й ненавистю заплямують не лише тих проклятих катів, що ото заподіявши такого морду й самі лягли під заслужену кару, але й ту прокляту криваву руку, яка наказує вбивати наших і політичних діячів та вчених і селян та робітників, що осяяні ідеалом Самостійности й Соборности України нестримно йдуть уперед до мети падаючи з рук катів, убиті зза рогу.

Убивство професора Ревуцького Дмитра та його дружини мало надзвичайно загадковий характер, а обставини й виконання його позначено рисами нелюдської жорстокости й звірячости виконавців.

Дмитро Миколаєвич останні роки тяжко хорував. Нервове, надмірне напруження й перебування, в часи єжовщини, в постійному страху, стали причиною удару. Внаслідок чого витрачено рухливість половини тіла й уражено було мовні центри мозку. І це саме не дало катам офіційним вивезти його до Уфи чи будь куди в Сибір.

Однак розповідає один зі знайомих покійного, Дмитро Миколаєвич почав поступово одужувати, почав працювати в себе вдома. В його була недокінчена праця — монографія про Миколу Лисенка. Добре розуміючи, що надходять останні роки його життя й, що монографія про Лисенка є лебединою піснею не лише як наукова праця, але й ще чимсь чого не відвернеш, то Д. М. відмовивши роботу над монографією, намагався її чим швидше викінчити.

Особливо болюче відчував покійний Д. М. неможливість дальшої артистичної праці. Дмитро Ревуцький був надзвичайно талановитим виконавцем українських історичних пісень і дум козацьких.

Коли червоні залишили спльондрований Київ, його можна було зустріти на оглядинах знищеного большевицькими агентами Хрещатика, Пушкінської або в Миколаївському паркові проти університету святого Володимира. Тут він також спостерігав, як червоні, підриваючи, перед відступом, останки гарматних набоїв, потрощили дерева парку та повисаджували вікна з рамами в довколишніх будівлях. І ніби з мовчазною скаргою поглядав на памятник Т. Г. Шевченка, що якимось чудом лишився неушкодженим.

Як появився в Києві український часопис „Українське Слово", який потім німці по арештованні його редактора Івана Рогача (насадовивши на його місце проф. Штепу) перейменували на „Нове Українське Слово", то покійний професор Ревуцький умістив там статтю про М. Лисенка, та мав висвітлити багато дечого такого, чого ширший загал не знав за роботу большевиків у київській консерваторії.

Однак, не судилось здійснити.

Одного з листопадових днів, в 10 годині ранку, до професора, як впливової особи, завітала в його житло пані Н. Професор був саме вдома в своїм робочім кабінеті. Сидів біля письмового столу й продовжував писати монографію про Лисенка.

Вислухавши справу пані Н., професор ласкаво згодився написати рекомендаційного їй листа. Пані Н. подякувавши забрала листа, пішла собі, а на початку дванацятої години дня, сусіди, побачивши відчинені двері мешкання професора, зайшли туди й перше, що вони там з жахом побачили, це — була скривавлена дружина професора й запхнута в куток передпокою та накрита кріслом.

Ця жахлива картина доконаного в такий звірячий спосіб убивства, примусила здригнутися навіть слідчих, хоч вони за своє життя й у своїй праці напевне бачили багато дечого.

Як було виявлено, дружину професора душено й різано аж у трьох кімнатах, перетягаючи по долівці з одної кімнати до другої й далі. Стіни їдальні й спальні злито кровю. І коли доконано морду над нещасною жінкою, тоді тіло замордованої посадовлено в крісло й перевернуто в куті передпокою, де її в такому стані й знайшли сусіди.

На місці вбивства кати лишили навіть обійму від автоматичної вогнепальної зброї та кілька речей з одягу. Напевне бандитів мало непокоїло залишення речевих доказів — так надто впевнені були вони в надійності своїх таємних схованок, звідки виходили, щоб творити своє гадюче діло.

Професора Ревуцького, розповідає його знайомий, убито в тому самому кріслі, в якому він сидів і за тим столом, при якому він писав пані Н. рекомендаційного листа. Вбито професора ударом важкого металевого бруска підчас праці над рукописом монографії, мабуть тоді, коли дружина вже корчилась з заткнутими устами, в руках катів, не можучи нічого вдіяти.

Уже, видно, мертвому професору завдано ще кілька поранень ножами, боячись, щоб нещасна жертва не могла ще ожити.

Професор лежав схилений на поруччя крісла і кров стікала на стіл, на рукопис монографії й на долівку... Так у ганебний спосіб укорочено життя професора Дмитра Миколаєвича Ревуцького. Він вмер, як вояк на фронті — зі зброєю в руках — пером, яким хотів подати до відома нащадків відомості про велетня-музику українського — Миколу Лисенка... Але за що скарали кати його дружину?...

— „Наука не може бути аполітичною — вчили клясики забріханого марксизму-ленінізму. І сталінські бандити з зухвалістю й зайдлістю застосовували це бандитське вчення в життя. І, як нагороду за криваву роботу забрали вони все те, що знайшли цінного в приміщенні знищених щойно жертв. Кати НКВД звикли одержувати платню за кров — золотом!...

MILK!

AT RECESS TIME, these undernourished school children in one of Europe's famine areas gather around for a dipper of milk which has been prepared from powdered milk distributed by the American Red Cross. (ARC photo by Hazel Kingsbury.)

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

57)

З цього й виводилася ворожнеча. „Рускіє" дівчата взяли під свій цілковитий вплив лягерне начальство, а особливо кухню, де вони панували неподільно й обкрадали українок. Але найгірше було те, що вони доносили на своїх сестер-українок німцям і очернювали їх. Звичайно, німці використовували цю ворожнечу для себе.

Але недивлячись на це, лягер справляв найкраще враження — чистотою ззовні й з середини. В кімнатах, де вони жили по 20-30, панувала така чистота, затишок і лад, що ввійшовши, людина дивувалася й тішилася. Кожне ліжко, кожний куток — прибраний, уквітчаний паперовими фіранками, своєї роботи, власними рушниками, різними образками, тощо. Підлога аж ясніла свіжістю й чистотою. Столи й лавки при столах так дбайливо мито й чищено, що вони блищали, наче лякеровані. Це й справді був зразок того, що можна назвати затишком і ладом, річ неймовірна, як узяти на увагу, що тут жило шістьсот жінок різного виховання, нахилів і темпераменту.

Треба сказати, що відси й пішла слава про українок у Німеччині. На ту пору майже скрізь уважали українок за зразок жінки: охайність біля себе й в своїй домівці, чистота, затишок, а в характері — сумлінність, привітливість, зрівноваженість, ніжність, а в той же час велика працьовитість, кебета швидше за мужчин опанувати роботу, енерґія, гнучка, але залізна воля, словом, не мені й не тут писати про характер українки, але не раз і німці ставили українку й росіянку, як приклад і не жалкували для них найкращих слів.

Другий лягер складався виключно з українок, де панувала згода, спокій та всі ті якості, які ми підкреслили для першого лягеру. Тут не бракувало дівчат з середньою й вищою освітою. В цьому лягері дівчата покопали квітники, поробили доріжки, дерев. За „лягерфюрера" мали вони порядного й інтеліґентного німця, якого любили як батька. Він урядував тільки для німців, ставши звязковим між німцями й дівчатами, вся управа лягеру була в руках самих дівчат, включно до кухні. Дівчата самі варили, самі робили закупи, їли добре, ніхто не нарікав, бо „лягерфюрер" ще й „додавав" щось до бідного пайка „остарбайтерок", яких любив, як доньок. Як тільки мав вільну хвилю, я відвідував дівчат і любив посидіти в їх товаристві, побалакати з ними та чим більше їх пізнавав, тим більше ними захоплювався й радів, як міг зробити щось для них поза приписами: влаштувати побачення з братом, чи батьками, зняти тавро „ост" і піти з ними в кіно, тощо.

Але це не було тло картини, а тільки ясні точки на ній, світляні тіні. Бо було й лиха чимало в Норенбурґу, от хоч би й в тому лягері, таксамо дівочому, в Фюрті, в околицях міста, де 600 наших дівчат працювало на фабриці „Динаміт", а в тому лягері тероризували наших дівчат дві московські „аристократки", як вони себе звали, Шидловські, мати й донька, мати за „лягерфюрерку", а донька за перекладчицю. Це були дві еміґрантки з Франції, а вдалося їм запанувати в лягері, дякуючи німецькому майорові, керівникові цієї воєнної фабрики, який, врешті, й скомпромітував себе тією протекцією двох пань, які ненавиділи українських „большевичок" та знущалися над ними досхочу: били, садовили в „холодну", яку вони в себе в лягері орґанізували, обкрадали та навіть відрізували їм коси. Правда, після довгої боротьби з ними й з майором, мені, врешті, вдалося добитись усунення й арешту обох.

Важко довелось мені боротися в Норемберґу за долю наших людей, але найважче було з фірмою, яка годувала 35,000 східніх робітників. Ця фірма так годувала їх, що люди по два-три дні не їли, так „смашно" готувала фірма ту зупу, якою вона частувала виснажених людей два рази денно впродовж року. В тій зупі найшов я шматки шкла та гвозді, але боротьба була дуже важка, бо фірма мала підтримку в самому бюрі „німецького Фронту Праці", чого я не знав та що й вкошилося на мені.

Врешті, в цій нерівній боротьбі ледве не склав я й свою голову, коли дирекція одного з найважніших підприємств, яке працювало на війну, донесла на мене, що я бунтую східніх робітників, роблю публичні проби їжі, підмовляю робітників страйкувати, а після моїх відвідин у лягерах ці східні робітники стають нахабні, розбещені, не хотять працювати, тощо. На щастя, мій шеф з обласної управи „Німецького Фронту Праці" в Норемберґу „партайґеносе" Майер, мав з тією фірмою й свої рахунки, бо фірма дійсно обходилася з „остарбайтерами" як з худобою, а тому він не повірив дирекції та наказав слідство, яке викрило підступ і фальшивий донос.

Але вкінці липня 1943 р. мусів я знов складати свої валізки та їхати до Гале, в нову округу, бо в Норемберґу моя діяльність ставала надто „суперечною" з інтересами фірм і підприємств.

(Дальше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

ПЕРЕЖИВАННЯ СКИТАЛЬЦЯ СЕРЕД РУЇНИ.

Лист від українця знад Збруча до свояка в Америці:

Дорогі Мої... Шмат часу, від коли ми з собою не говорили. Ви були в тім щасливім положенню, що не мусіли цього переживати, що ми переживали. Тому й не можете собі цього уявити, що наш нарід пережив.

В р. 1939 я скінчив другий рік університету у Львові. Війна застала мене таки в рідному селі. Довго не тривало, як розбили Польщу. І прийшли „визволителі" — Червона Армія. Грянула навала на наші спокійні села. Москвичі, кірґізи і всякі інші нацмени з азійським обличчам зробились панами життя й смерти. Мій батько помер, осталась мати, сестри вийшли заміж, брат (молодший 7 літ) ходив до ґімназії. Я виїхав до Львова, думаючи, що в великому міті лекше зберегтися. Про око записався я на університет. Тимчасом повторився рік 1917-18. Большевики почали ділити фільварки, даючи селянам землю. Кивали селяни головами, чухаючися в потилицю, говорили: „В осені дають, на весну відберуть та запряжуть до колгоспу-панщини". Очевидно, так і сталося. На весну почали творити в нас колгоспи. До цього зїхало повно аґітаторів комуністичних. Розпочалися віча-мітинґи про славетний радянський рай.

Водночас розпочалася чистка так званого „елементу контрреволюційного". Зпочатку виарештували та вивезли „польських панів та офіцирів". Опісля прийшла черга на українців. Була це звичайна большевицька процедура. Приходило ніччю НКВД зі штиками й кричало: „Собірайса с пісьмамі". Від цього часу, звичайно за людиною слід загибав. Одної ночі прийшли по мене, мені вдалося втечи. Це було під кінець квітня 1940 року. На даху вагону я встиг доїхати недалеко Перемишля, а звідтіля пробрався через Сян до німців (там була границя совєтсько-німецька). Кулі свистали наче оси, але якось жадна не попала в мене.

Нарешті прийшла довго ожидана німецько-совєтська війна в 1941 р. Мусите знати, що німців витали як визволителів. Думали, що буде краще. Я за цей час встиг переконатися, що німці такіж чорти як большевики, або ще гірші. Це зрештою пізніше показалося. Опянінї своїми перемогами — вониж здобули цілу Україну та почали добиратися до Росії — вони рішили там зробити свою кольонію, а з людей поробити рабів. Свідомих українців арештували, розстрілювали, а так само робили з поляками й жидами (очевидно, не так масово). Літом 1941 я вернувся домів, опісля подався на Україну. Був у Києві, Харкові, Дніпропетровську та по всій майже Україні, аж врешті попав у руки німцям. Щастя мені сприяло і я втік.

Другий раз зловили мене з початком 1943 року, привели на допити і уявіть собі таку сцену: У келії, де звичайно проводили тортури, лежить мій брат, ввесь у крові, а над ним гарчить собака-вовчур. Коли цей пес бачить, як людину бють, і людина з болю вється в крови і виє як собака, то вовчур кидається собі на жертву і гризе зубами. Від цього самого можна було збожеволіти. Щоденно в год. 3 ранком викликували поіменно, розбирали до сорочки, грузили на авта, прямо так, як снопи, і везли за місто до ліса, де розстрілювали. Так і ми з братом ждали своєї черги, коли ненадійно прийшла поміч і нам вдалося втекти при кінці травня 1943 р.

Незабаром ми знову попали, але на зовсім іншому терені. Тому, що нам не могли нічого закинути, то вивезли „лише" до концентраку в Німеччині. І звідтіля ми щасливо видобулися. Це хіба чудо Боже, що я досі живий і здоров. В міжчасі я був у Франції, Австрії, Словаччині, Чехії. По скінченню війни в минулому році я дістався при кінци травня до Італії, щоб не попасти в руки большевикам та не піти до „раю". Тут я вступив до польської армії. В лютім ц. р. багато студентів, які не скінчили студій, вислано до університетів, між ними й мене.

Так, коротко, розказав я про себе. Мій брат учиться в Західній Німеччині. З дому від 1943 нема жадної вістки. Доходять відомости, що наших людей вивозять в Росію, а звідтіля привозять всяких калмиків. Що дальше робити, не знаю. Багато з нас стараються дістатися в Америку, як хто пришле афідейвит. Я також хотів би покинути Европу, тому прохаю Вас, чи не моглиб Ви мені підписати афідейвит...

Чим душа накипіла...

Поштовий ящик редакції „Свободи" кожного дня заповнений листами. Вони приходять з усіх кінців світа, а їх зміст такий різноманітний, як і їх вигляд. У кожноум листі пишеться про те, чим — так сказатиб душа накипіла. Один просить допомоги, інший поради, ще інший сам дораджує. Листи, як і саме життя, „повне непорозумінь та тихого смутку" — як сказав поет. Одні радісні й вдоволені, інші сумні та повні горя. Справді чим душа накипіла. А часто попадає лист, написаний вправною в писанні рукою інтелектуала, або твердою, мозольною правицею фізичного робітника, що не мають будьякої конкретної справи й тільки хотілиб поділитися з редакцією своїми думками. Висловиш те, що на душі накипіло й на серці лекше стане. Для прикладу того, що вже не одному на душі накипіло, друкуємо листа від робітника С. К. з Ню Йорку, нічого в ньому не зміняючи: В листі дослівно читаємо:

Доргі Мої брати По Христі і прав Дивого духа українці звертаюсі До вас зі щиров прозьбов Чі виби не могли за Апелювати до президента Трумана нат их недолюдків, що вони Так упчернюють їго за правду і нападают на него зате що він правов дорогов Іде як закон пріказав. Велику історію треба Би напісати, щоби то усьо зложити, що вони про Кляті так упчернюют світ. А тіпер мої най Дороші брати якбі так хто нападав на Того про Клятого сталіна у їх укопації, щож бі той чоловік заслужив так собі самі подумайти, а вони тут на президента валят що хтят і Амеріка Дае їм волю і ще кажут абі кожда Усоба пісала окремі листі до білого дому абі ганьбити президента і як Амеріка можесі на то дивити то бігме незнаю, щобі тая червона Проклята дич робила якбі так хтось напісав на ту фальшіву за Разу сталіна то ви вже самі знаїти щобі було. Дорогі мої брати щобі я так міг добре поамеріканску пісати яби зара пустив апель до президента аби ту поганину замок що вони так цілий Світ упчернюют. А ті Що дені Вісти за йолупів нас робучих тримают і пішут про совицку ніволю щото воля а наш справедли Вий народ упчернюют прокляті поганини. Дорогі мої не Можу вам усо упісати бом слабий у пісьменности але я бі вас про Сив абі ви постояли за правдов на президента і послалі апель і щемси нагадав бідних скітальців наших народних як їх проклята червона дичини і поганіна упчернюют і за них абі ви написали я вас зі щиров просьбов прошу бо я заправдов українськов яку ті прокляті упчернюют і в ніволю насби хтіли запрігти. Бувайтіже ми здорові і допобачінісі звами. С. К.

Стільки в листі. Справді чим душа накипіла.

ЖАРТИ

Перебільшив.

— Прохаю помочі — каже один жебрак — минулого тижня згоріла мені хата з усім добром.

— А чи маєте яке свідоцтво, що ви погоріли?

— Колиж і це свідоцтво згоріло вчасі пожежі — відповідає жебрак.

Полекша.

— Як виростеш великий, Грицю, що будеш робити?

— Я запущу собі бороду, щоб улекшити собі роботу.

— Яку роботу?

— Щоб не мити цілого лиця, лише половину.

Між судженими.

— Ти мене певно не любиш, а лиш мої гроші, Михасю.

— Чому ти таке вмовляєш у мене, моя мила? Тиж знаєш, що гроші заберуть мої вірителі, а я дістану лише тебе саму!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

У признанню за жертву одиниці.

Засилаю чек на $200, яку то суму зложив член відділу 204 У. Н. Союзу, Іван Хміль на спровадження українських сиріт зі скитальщини до Америки.

Жертводавець сам наче осиротілий, бо стратив одного сина Павла в бою на другій війні, а другий син Іван під цю пору ще в американській маринарці десь на Пасифіку. — Він як 60-літній старець оболіває за синами — одначе щиро складає свою жертву для українських сиріт.

Той самий Іван Хміль складає тепер свою жертву в сумі $200 вдруге, бо минулого року в червні зложив також через „Свобду" $100 на українських скитальців.

Примір Хміля не потребує пояснення, хіба це, що це зарібник, який дістає найнижчу платню.

Микола Близнак, секр.

—о—

КАНЗАС СИТІ, КАНЗ.

На допомогу сиротам.

На звичайних місячних зборах Бр. св. Володимира, від. 323 У. Н. С., члени взяли під увагу долю сиріт-скитальців та зложили на допомогу для них. Жертвували:

Д. Карчут $10, М. Левусь $7; по $5: Д. Яремко, В. Феден, П. Ярема, Т. Боруцький, Н. Кархут, А. А. Муфіч, М. А. Рибар, И. Яремко, В. Яремко, М. Крикливий, І. Купа, В. Шіляк; по $4: Н. Янчишин, С. Звадюк; по $3: А. Саган, В. Крихов, Л. Клімович.

Разом члени зложили $94, з братської каси признано $56, разом $150. Гроші вислано до З. У. А. Д. Комітету в Філядельфії. Усім жертводавцям в імени сиріт складаємо щиру подяку.

Дмитро Яремко, предс.; **Василь Феден**, кас.; **Дмитро Кархут**, секр. Збірка продовжується.

Нове видання брошури про натуралізацію

Загальна Рада („Камон Кавнсил фор Америкен Юнити") щойно видала нове видання своєї брошури „Як Стати Громадянином Злучених Держав".

З часу попереднього видання (року 1942) було змінено оплату за натуралізацію. Збільшено внесок за перші папери з $2.50 до $3.00, за другі папери з $5.00 до $8.00 (в цю суму враховано оплату за аплікацію на другі папери та за саму посвідку про натуралізацію, якщо горожанство буде уділено). Ці зміни увійшли в життя з вересня 1944 року. Оплата за посвідку про реєстрацію ($18.00); за посвідку про горожанство, придбане через батьків ($5.00); за копії втрачених, чи знищених перших або других паперів ($1.00) залишається незміненою. Про ці зміни говориться у відділах 9, 10, 33 та 66 нової брошури.

В часі між виданням 1942 року та теперішнім, новім виданням, особи хінського роду дістали право на натуралізацію. В брошурі про це подається у відділах 1 та 60.

Треба зазначити також про нові розпорядження що до натуралізації тих не-громадян, які служили в збройних частинах за цеї останньої, другої світової війни. Тому, що відповідний закон ухвалено 28. грудня 1945 року, він торкався тих осіб, які були на військовій службі до того дня. Ті, що вступили добровільно, чи були покликані до служби після 28. грудня 1945 року, не мають права на натуралізаційні привилеї згідно з тим законом. Цього роду привилеї є дійсними до 31. грудня 1946 року. Більше інформацій в цій справі є у відділі 54 нової брошури.

Головним завданням натуралізаційної брошури в англійській мові є помогти тут не родженим, які знають англійську мову і які бажають стати американськими громадянами, здобути певні знання. Автори брошури старалися, щоби вона було по можливости простою, добре зрозумілою. Старалися не згадувати про розпорядження, які можна різно пояснювати, чи такі, що примінюються тільки до певних випадків. Для тих, хто не досить знає англійську мову, Загальна Рада видала на міміографі брошури в таких мовах: чеській-англійській, італійській-англійській, польській-англійській, та еспанській-англійській. В цих брошурах на двох мовах є короткий огляд натуралізаційних розпоряджень (це подано тільки в чужій мові) та всі — бо більшість „спеціяльних питань та відповідей" (в англійській та іншій дотичній мові), що є в друкованій англійською мовою брошурі.

Міміографовані брошури в згаданих чужих мовах все ще продаються по 25 центів за примірник. Проте примірник друкованої брошури в англійській мові, замісць 25 центів, коштує тепер 35. Кошти цього нового видання були значно більшими ніж в попередніх роках.

Ці брошури можна дістати виславши замовлення та належитість чи то поштовими марками, чи чеком, чи моней-ордер до

COMMON COUNCIL FOR AMERICAN UNITY,
20 West 40th St., New York 18, N. Y.

Оплата йде на покриття видатків друку та пересилки.

Зазагльна Рада—ФЛІС.

ПОШУКУЄМО 231 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

268—269) Іван Хміль, член 204 від. У. Н. С., Ню Йорк Сити	$ 200.00
Попередно проголошено	26,791.85
Разом	$26,991.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОЇЗДКА НА ТРЕТІЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕС.

Сцена: залізнича стація Мишиґен Сентр в Дітройті; час: година 4:30 сполудня в середу, 29. травня 1946. Там зібралося 35 делеґатів і делеґаток на Третій Український Конґрес у Вашинґтоні. Формуємося як спеціяльна ґрупа, якою опікується окремий аґент і видає білети для всіх для окремого переділу. Точно в год. пятій виїзджаємо з Дітройту як одна велика родина. Нема між нами розбіжностей, нема цих божевільних „ізмів", усі американці українського походження, усі патріоти. Як гарно бути в такім товаристві однодумців! Швидко минає година за годиною на розмові, а думка прошибає думку. Дискусія переплітана жартами, нема нудьги.

В годині дванацятій приходить нам думка зробити пробу конґресу в поїзді. Відкриваємо подорожне засідання, п. Чемного вибираємо головою, делеґати й делеґатки забирають голос, ставляють внески й пропозиції. Все виходить у повному ладі. Із засідання висилаємо привітну телеграму від усіх 35 делеґатів-дітройчан нашим братам в Канаді, які теж зїздяться на Всеканадійський Український Конґрес. Потім западає рішення, щоб дітройчани були солідно зорґанізовані вчасі Конґресу у Вашинґтоні, а колиб справа вимагала, маємо заняти солідарну поставу. Ухвалюємо теж, щоб зорґанізувати в Дітройті ще один відділ Українського Конґресового Комітету на східні сторони міста і доповнити цей, що вже існує два роки під проводом Осипа Крупки. Рішаємо, що для більших справ будуть відділи сходитись разом і творити один центр для політичних і гуманітарних справ.

У четвер рано ми вже в Вашинґтоні, у цім славнім і могутнім місті, у столиці світової демократії. Ох, як гарно й мило почуваємося в Вашинґтоні! Обличча наші прибирають черти вдовілля й радости, очі усміхаються із щастя. Шалена думка біжить до нашого Києва на згадку про Вашинґтон. Прохання й молитва до Всевишнього, щоб і столиця України була така вільна і щоб була столицею могутньої незалежної держави.

Прибувши в столицю ми розходимося, губимося серед моря інших делеґатів і гостей, яких нараховуємо сотки. Третій Конґрес відбувся, назагал, поважно й славно, згідно з рідними звичаями. Слухаючи промов і рефератів, душа наша багатіла. Набиралося переконання, що українська справа набирає сили, що маємо нових борців за рідну справу, як і маємо інтелектуальних працівників на українській духовій ниві.

Ширший опис перебігу Конґресу подала вже наша преса. Треба ствердити, що безоглядну на різниці темпераменту, що дав себе відчути і на Конґресі, ми творимо в Америці громаду здорово думаючих людей, яка ще відограє важну ролю тут і в справі допомоги українському народови в Европі. Тому тепер до праці на всіх ділянках нашого народнього життя!

Анастазія Г. Біловус,
делеґатка на Третій Український Конґрес з Дітройту.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій ґрупі і під яким числом є дана особа.

ҐРУПА Б.

791. Лаба Микола шукає кревну Палажій Настю з с. Лани, Бібрка, Дульку Андрія з с. Тятичани, Бібрка, знайому Задорецьку Тетяну з с. Тетичани, Бібрка.
792. Гайдай Михайло шукає вуйка Сергієнка Лактіона з с. Богданівка.
793. Скрип Іван шукає сестру Шевчик Теклю з с. Радошиці, Сянік, Ільківа Івана з с. Віслок, Сянік.
794. Дробиняк Палагія, донька Миколи, шукає сестру Дробиняк Казю з с. Летня, Дрогобич, Каленик (Дробняк) сестру Анну з с. Летня, Дрогобич.
795. Єденак Андрій, син Еви Притискач, шукає вуйка Притискача Василя з с. Турінська, Сянік, стриєчну сестру Мазур з дому Єденак Марію з с. Турінське, Сянік, Єденак Андрія з с. Турінське, Сянік.
797. Цяпало Петро, син Павла, Дубровиці, Львів, шукає тети Цяпало Ксені і теодоюа.
798. Кушнір Лазя, Корнило Юлія з дома Сирко шукають Левчук Анну Васильків з дому Губіцька, Грещук Павлину, Ярему Павла, адв.
801. Шніцер Григорій і його жена Ева з Божиків з с. Річечани, Городок, Львів, шукають Максимович Ксеню.
802. Чех Кароль з Дубна, Волинь, шукає Чех Антона, шваґра Свободу Володимира.
803. Мандрі Микола шукає Долик Юстину з Бориславка, Добромиль.
805. Веселовська Зеновія шукає Веселовську Анастазію.
805. Самойлович Зеновія шукає Мр. Кречина Михайла.
808. Софія Кучмінська Боровик шукає Строцький Дмитра із Гуменця коло Щирця.
809. Дубас Параскевія шукає рідних Ярошевський Михайла з Івачова Горішнього, Котовський Блажка, Залисте, Зборів.
810. Судомлак Анна Парамей шукає рідню Костюк Адама з Лопатина.
811. Загуцький Михайло, син Олекси, із Сільця, Підгайці, шукає Залуцького Йосифа, с. Луця, також тіточних братів і сестер, дітей Василя Рибайли, з Нової Греблі, дітей Залуцького Онуфрія зі Сільця, Підгайці, Залуцького Луця, Анну та Ксеню.
812. Андреєв Евгеній шукає Котенева Миколу.
813. Смішко Андрій з Кривлі, Перемишль, шукає братів Смішка Семена і Івана.
814. Добровольський Іван шукає Якиміцьку Еву.
816. Андрій Андріюк, с. Стриї гр. Боболеся (Кобринь) шукає Максимука Івана с. Камінка гр. Поболеся (Кобринь) на Поліссі, Шостака Севирина з Дахлова, тогож самого повіту.
817. Покладок Іван і Павлина, ур. в Поховичах, Перемишль, шукають маму Покладок Катерину, брата Покладок Володимира, Сожайло Розалію.
819. Жовнірчик Марія шукає стрийка Жовнірчика Ілярія.
820. Сулима Дмитро, с. Степана і Марії, із Заставча коло Завалова, Підгайці, шукає тітку Сулима Анастазію, зам. Дімковська.
821. Барилович Марія зам. Магзер шукає Кибу Марію і її батька Івана.
822. Курис Евген, с. Михайла, з с. Середне, Підгайці, шукає Рокицького Михайла, Дідору Миколу, Пришляка Віктора, Клюбут Володимира.
824. Гриців Роман, с. Катерини з Левицьких, з Перемишля, Вовче, і Гриців Теодозій шукають Войтович Йосифа і Петра оба брати з Перемишля, Вовче.
826. Дзьобанівський Володимир, син Андрея, з Тернополя, шукає Дзьобанівську Марію і Володимира і Льонка.
827. Рудакевич Ярослав, син о. Петра і Климентини, шукає о. Рудакевича Андрія.
828. Супрунюк Микола шукає Волод. Евгена Миколаєвич Яхимович род. в Миколаєві.
829. Савойка Василь, син Онуфрія і Анастазії з дому Білонога, шукає Сарчинський Михайла (брат бабки Сав. Вас.), Сярч Марії зам. за Білоногого, с. Вересиці, п. Любича Королівська, коло Рави Руської.
830. о. Дериш Микола шукає Мазяк Стефана або його рідню, с. Добряни, Стрий.
831. Михайлевський Зенон, Кульчицький Микола, оба з Коломиї, шукають Берик Осипа (душпаст. швамбеницької церкви) з Коломиї, Білецького Романа (нотар з Коломиї).
832. Гудзяк Олександер шукає Ганчарський Стаха з Теребовлі.
833. Яхторович Стефанія з Черкавських шукає Черкавський Івана або його рідню зі Сасова, Золочів.
334 Яхторович Михайло шукає Кармазин Антона зі Сасова, Золочів.
835. Марховка Теодор, с. Стефана, з Рожиська, Скалат, шукає Воловник Акетона, Липка Стефана.
836. Волошанський Григорій, с. Осипа з с. Ступниця, Самбір, шукає Волошанський Евстахій с. Якуба з с. Ступниця, Самбір.
837. Орися з Ольшанських Шкремтенко-Стецишин шукає Теофіля і Андрія Ольшавицьких і Софію Ольшаницьку.
838. Анна Вархол, дочка Григорія і Марії Кухта, род. з Корошка Польського, шукає Василя Кухту, Картичак Параску.
839. Вархол Григорій і Марія шукають Веда Івана.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати **групу і число.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 117, повідомляє всіх členиць і членів, що місячні збори відбудуться 15. червня в год. 8. ввечір, 28 Іст 7. вул. Просимо членів вирівнати свій довг, бо інакше будуть суспендовані. На цих зборах будуть важні справи до полагодження. — За уряд: С. Малярський, пр.; Т. Ніньовський, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. червня, в сали У. Г. Клюбу, 13 Вашингтон ул., в год. 2. пополудні. — В. Комар, предс.; В. Мандзій, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 15. червня в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на час, бо маємо важні справи до полагодження. — Ю. Голинський, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в суботу, 15. червня, в парохіяльній салі, 74 Геррис Еве., в годині 7. ввечір. Просимо всіх членів прийти на іц збори, бо будуть важні справи до обговорення і полагодження. Буде також звіт делеґата з Конґресу. — *І. Околіта, предс.;* І. Кокольський, секр.; О. Косюк, кас.

ОЛИФАНТ, ПА. — Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, відбуде місячні збори в неділю, 16. червня, зараз по Сл. Божій, в шкільній кімнаті ч. 3. Просимо всіх членів бути приявними. — Уряд.

ГАНОВЕР, ПА. — Бр. Преобр. Господного, від. 29, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. червня в гамі церковній, в годині 2. пополудні. — С. Ґрозьо, предс.; А. Хромчак, кас.; М. Малищак, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Василия, від. 339, що піврічні збори відбудуться в суботу, 15. червня, в годині 7. ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Просимо всіх членів бути на цих зборах, бо маємо кілька важних справ, як також контр. комісія дасть звіт за минулих 6 місяців. — За уряд: І. Сорока (ст.), пр.; Т. Плавяник, кас.; А. Хромяк, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Піврічні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 16. червня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Просимо всіх членів прийти на ті збори і заплатити свої місячні вкладки. — Уряд.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 73, повідомляє всіх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 15. червня, в годині 7:30. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є дуже важні справи до полагодження. — Р. Ружила, пр.; П. Накопінський, кас.; Д. Лободяк, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 14 червня, в годині 8. ввечір, в Січовій Гали. Просимо членів приходити на збори відділу, як також *платити свої вкладки на зборах.* Рівнож на цих зборах відбудеться збірка на сиріт-скитальців, яких хочемо забрати до Америки. — О. Паньків, предс.; Ю. Баранюк, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 15-го червня, в годині 7:30 ввечір, в Укр. Гали, 765 Савт 19. вул. Обовязком кожного члена є бути приявним на зборах і вислухати звіту контр. комісії. Крім цього почуєте звіт делеґата з Конгресу. — Н. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 15. червня, точно в год. 7:30 ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар від год. 6:30. Зогляду на дуже важні справи приявність усіх членів обовязкова. — Уряд.

ГАМТРАМК, МІШ. — Тов. Згода, від. 20, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. червня, в 1. годині пополудні, в Укр. Хаті, 2240 Ґрейлінґ ул. Просимо всіх членів явитись на збори. На зборах дасть звіт делеґат з Конґресу і будуть інші народні справи до полагодження. — Й. Крупка, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Йосафата, від. 217, дає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що піврічні збори відбудуться в неділю, 16. червня, в годині 2. пополудні точно, в гали парохіяльній, 303 Гудсон ул. Просимо всіх членів бути приявними на зборах, бо є важні справи до вирішення. Довгуючих членів взиваємо вирівнати свої залеглости в ці місяці, бо інакше будуть суспендовані. Контр. комісія дасть звіт в наступнім місяці і проголосить ваше імя. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурґот, кас.; А. Іванів, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 15. червня, в годині 8. ввечір, в У. Н. Домі, 212 Фултон Ст. На порядку дня: звіт урядників і контр. комісії, принимання нових членів і вписування дітей. — Я. Лищак, пр.; П. Остапчук, фін. секр.; П. Пілат, кас.; М. Костів, рек. секр.

МАГАНОЙ СИТИ, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 305, повідомляє членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 16. червня, в 12. годині, зараз по Сл. Божій. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо буде звіт контр. комісії за 6 місяців і буде дуже важна справа до полагодження. — І. Годованець, гол.; М. Тихоневич, кас.; М. Гентош, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 10. червня 1946 року померла

НАТАЛИЯ ФЕДИШ,

členиця Тов. Любов, від. 298 У. Н. Союзу в Бронкс, Н. Й.

Покійна походила з Загірки, пов. Бібрка, Західна Україна. Оставила в смутку мужа Дмитра і сина Стефана.

Похорон відбудеться з похоронного заведення Петра Яреми, 707 Проспект Еве., в четвер, 13. червня, в год. 9:30 рано, до укр. католицької церкви, 1745 Вашингтон Еве., Бронкс. — В. Й П.!

В. Морозович.

ТАРЗАН, ч. 1396. Дивні вояовники.

„Швидко, Пане! Я саме за вами!" — простогнав Мувіро. „Пані Джена є в небеспеці!".

Мувіро переповів тоді, як він ще перед бурею товаришив пані Джені на морський беріг, щоб попливати собі.

Коли пані Джена вскочила в воду, Мувір завважав, як якийсь дивний на вигляд човен зближався до їхнього місця...

а на ньому плили фантастично повбирані войовники.